

МѢСЕЧНО ИЛЛЮСТРОВАННО НАУЧНО-РЕЛИГИОЗНО СПИСАНИЕ.

Год. V.

Августъ, 1896.

Брой 8.

ПРОПОВѢДВАНІЕ НА ЕВАНГЕЛИЕТО.

Проповѣдванетоъ на Евангелието. нарѣдено отъ Спасителя на свѣта, има прѣимущественно за цѣль избавлението на чловѣцитѣ отъ заблуждение и грѣхъ и наставляванieto имъ въ пѣтя на живота и безсмъртието. То е излаганieto или обясняванieto отъ чловѣци божественния планъ на спасението.

Проповѣдниктѣ на Евангелието излиза като вѣстителъ на Царя на Царитѣ за да възвѣстятъ на единъ изгубенъ свѣтъ блаката вѣстъ на спасение чрѣзъ единъ възкрснналъ Спасителъ. Той прогласява едничкото име дадено подъ небето между чловѣцитѣ чрѣзъ което трѣбва да се спасемъ. Той вика громко и не щади. Настоятелно и усърдно той моли чловѣцитѣ, като отъ Христова страна, да се примирятъ съ Бога. И за да ги остави безсвѣтни, той имъ говори за въздържание, правда и бѣдѣщия сѣдъ.

По-точно казано проповѣдванетоъ на Евангелието трѣбва всѣкога да има прѣдъ видъ слѣдующитѣ двѣ важни цѣли: 1. Обращанieto на чловѣци отъ заблуждение и грѣхъ, и 2. Наставляванieto и назидаванieto имъ въ Християнскитѣ истини. Тѣзи цѣли обгрѣщатъ всичко що е най-важно и за сегашния и за бѣдѣщия животъ. Нѣма състояние чловѣческо, което да не изисква проповѣдванетоъ на Евангелието. Нѣма народъ, който Евангелието да не може да въз-

дигне. Нѣма душа, която да не копнѣе за благословението което то прѣдлага да даде. При все това никое друго срѣдство не е тѣй приспособено да оздрави тоба благословение. Философията не може да стори това, учението и чловѣческата сила сѣ недостатѣчни. Проповѣдванетоъ на крѣста, обаче, се показва да е „сила Божия за спасение, първомъ на Иудейна а послѣ и на Язичника.“ То досѣгъ нѣ сърдцата на чловѣци въ Перусалимъ, Атина и Римъ. То е слѣдвало по дирята на вѣковетѣ, и на всѣкъдѣ дѣто се употребява подъ изискуснитѣ условия за успѣхъ, то е сѣ постигало цѣльта си. То събужда Хиндузина на брѣговетѣ на рѣката Гангъ; то спира рѣката и докарва въ умпление сърдцето на чловѣкоѣдеца въ Нова Зеландия; то посочва на поклонника на праотци въ Китай на Агнеца Божий, който зема грѣховетѣ на свѣта; то истѣнчава и въздига и Африканския и най-звѣрския чловѣкоѣдецъ (канибалъ) въ островитѣ на Тихия Океанъ; а въ просвѣтенитѣ страни, то избавя жертвитѣ на порока и грѣха и спасява най-истѣнченитѣ и образованитѣ съ „силата на безкоченъ животъ.“

Проповѣдванетоъ на Евангелието, ако и да се отправя първоначално на ума, въображението, и страститѣ, пакъ то ги само счита като срѣдини за достѣпъ къмъ оная повисока и управляюща способностъ на чловѣческата душа — свѣстѣта. Въ нея то намира силенъ помощникъ, който държи второ мѣсто слѣдъ влиянието на Божия Духъ.

Надя, РУССКА ПОВѢСТЬ ВЪ 1877 ГОД.

Прѣвелъ Т. Константиновъ.

(Продължение)

ГЛАВА XV. Гриша и Генералътъ.

Внезапното и съвършенното изчезване на лодкаря и дъщеря му стана една тайна която хората на Славо неможеха да измърятъ. Едно изследванние се направи въ всяко прѣдполагаемо мѣсто нъ никакво послѣдствие. Теорията распространена отъ нѣкого че Созонтиевъ е тръгналъ пакъ поскитанията си не можеше да се поддържа понеже всичкитъ му дрехи, и книги, и иконата му на Св. Никола, която всякой знаеше че той почиташе тъй високо, бѣха не покътнати. Изследванието установено отъ Генерала показва че Надя бѣше вѣроятно зѣла нѣкои нѣща съ себе си, нъ никой не можеше да е съвсѣмъ увѣренъ въ това. Гриша стана прѣдметъ на много испитвания — кога бѣ видѣлъ той господаря си и младата си господарка послѣденъ пътъ и кждѣ; да ли бѣ ги чулъ да говорятъ че щѣха да напуснатъ Славо, и така на татъкъ. Нъ или той не искаше или пакъ не можеше да разбере питаніята, въ всякой случай никой не му разбра уклончивитъ отговори. Той бѣше хитръ доволно да дава отговори съ криви подразбирания, той на вѣрно даде отговори които не бѣха истини. Единственното размишление което видѣше се да дава нѣкакво освѣтление върху странното събитие бѣше лодката на другата страна на рѣката. Тѣ бѣха тръгнали за Киевъ прѣзъ пощта, може би за важна работа, и може скоро да се завърнатъ. Нъ като седмицитъ изминавахъ, и нищо не се чуваше нито за Созонтиевъ нито за дъщеря му, селенитъ напустнаха да прѣдполагатъ за изгубванието имъ, и само по нѣкогашъ говорѣха за това като едно отъ ония неизясними случки на земята които Богъ въ Своето си врѣме възможно е да изяви.

Стариятъ Генералъ бѣше безпокоенъ за всичко това. Той имаше една идея че Гриша вѣроятно знаеше повече за това отъ колкото той обичаше да каже и умътъ му като по развитъ отъ умътъ на селенитъ, лесно откери на Гриша отклончивитъ отговори, и начинътъ на избикаляние въ отговоряние на прости питанія.

Една вечеръ, около единъ мѣсець слѣдъ изгубванието на Созонтиевитъ, Генералътъ сѣдѣше самичъкъ въ стаята си. Бѣше на мръкнущаване и бързо потъмняваше, и мислитъ на стария човекъ бѣха въ съгласие съ изчезнувающия денъ и бързото приближаване на пощта. Отъ отиванието на Владимира, здравето му което въ послѣднитъ години бѣше толкова неизвѣстно, бѣше источникъ на много безпокоиствие за него; силата му бързо отпаднаше и той не можеше да спи.

Ахъ, само да можеше да спи!

И съ неговия животъ който полека чезнеше мислята за какъ тъй криво се е прѣкаралъ (животътъ) — бездѣйственността, расточителностъ, привычка, празността които го бѣха запечатали, станаха повече источникъ на смущение за него, и да добие миръ той се обърна кждѣто, горко! той не можеше да го намѣри — на безкрайни молитви и метании прѣдъ своитъ святци; къмъ козинната му риза, къмъ молитвенницитъ му. Ако да можеше само да стори Богу нѣкоя заблѣжителна служба, бѣше суетното му и безумно желание. Ако да можеше само да покаже на Всемогущаго какъвъ истински синъ бѣше той на Църквата!

И защо да не може? Тукъ на самитъ двери бѣха най голѣмитъ врази на Православната вѣра, хората които бързо прѣлъстяваха проститъ селяни, като внасяха душе-разрушителнитъ учения на Лютера. Той ще почне една кръстоносна война срѣщо Шундиститъ и ще покаже ревността си. Тѣзи бѣха размишленията му като сѣдѣше самичъкъ въ изгубяющата видѣлина на онази Майска вечеръ. Нъ нѣкакъ си дълбоко въ сърдцето си той се съзнѣваше за ползата отъ всичкитъ си служби. Може ли това да направи поправки за миналото? Той питаше себе си. Ще ли това да е реституция (удовлетворение) за миналитъ погрѣшки? Ахъ, поправление, тази бѣше думата която се залѣпи за него. Тази бѣше думата която хвърли мислитъ му двадесетъ години на задъ, — на немилостивитъ измами които слѣдувахъ една слѣдъ друга въ онова врѣме, — бѣгание то му на Москва и съвършенно подлото и немилостиво напускане на жената която той бѣше се обрекълъ да люби. И това да бѣше само — нъ имаше и друго. Тамъ бѣше ужасната повѣсть която каикчията бѣше му разказалъ за дѣтето изложено край текущата рѣка. Защо бѣ тя сторила това? Защо тамъ отъ

колкото въ друго нѣкое мѣсто? Бѣше ли лудата мисль че ако никой не го намѣрише то неговото обезобразено тѣло скоро щѣше да се успокои? Нѣ даже това не бѣше пай лошото нѣщо. Тукъ се прѣдстави онази нощъ отъ прѣди години вѣре въ Москва когато той се придружи съ една весела дружина отъ челоуѣци които бѣхж насѣдали около шампана (вино) въ Уединенитѣ Градини, посрѣдъ вика на хиляда гласове, чуканието на чаши, заграждавелитѣ звукове на празния смѣхъ. Тѣ се наслаждавахж по единъ грубъ начинъ на нѣкоя пиянска смѣхурия когато замина една която памѣтѣта му го принуди да я познае. Бѣше ли отчаянието което бѣше я отбѣлѣжило като не-

Гриша жели Генерала да отнесе иконата.

гова за всегда? Ахъ, защо да се сънува за удовлетворение и поправление? мислѣше Генералътъ; то е невъзможно.

Генералътъ си пусна главата да падне на гърдитѣ му. Размишленията на окаяниятъ челоуѣкъ бѣхж повече отъ силата му за да ги понесе. Бѣше се стѣмнило сега.

„Ваше прѣвъзходителство, каза слугата, като отвори вратата и пусна единъ потокъ свѣтлина върху сбрания челоуѣкъ. Слугата почна. „Ваше прѣвъзходителство, Гриша, безумецътъ отъ каика е тукъ, и казва че трѣба да ви види. Тази е четвъртата вечерь наредъ той дохожда тукъ и затруднява да ви види, и снощи той направи шумъ защото

не го оставихме да влѣзе и азъ го ударихъ по ушитѣ, и тази вечерь —“

„Вие го ударихте по ушитѣ!“ Старецътъ се спусна отъ стола си и се затича къмъ слугата съ пламенни очи и съ стиснати плесници. „Вие ударихте Гриша! Вие! Вие който сте изметъ (боклукъ)! Вие худородниятъ пицастнико! Генералътъ издигна ржката си, нѣ внезапно въздържа себе си и се завърна безпомощенъ въ стола си. Гласътъ му бѣше писъкъ и дразгавъ когато говорѣше.

„Донесъ свѣщи и спусни завѣситѣ (пердетата). Кажи на момчето че ще го видя“

Слугата се поклони ниско и се оттегли, и слѣдъ като услужи на Генерала съ свѣщитѣ той каза на другаритѣ си въ кухнята че по неговото мнѣние господарътъ бѣше толкова лудъ колкото и Гриша, и че когато го видѣ въ великото му распаление той дѣйствително видѣ образа въ него на канкчийския глупецъ. Не е ли това чудно? той попита.

И тогава той почна да говори за една нищо никаква приказка за която майка му която бѣ била дойка за единъ князь въ Петербургъ всякога казване че тя не можеше да види ни пай малко разлика между него и нейното собствено момче, освѣнъ това че той имаше една трѣтка на ржката си, която то се знае като не бѣше на лицето, и тя не правеше разлика.

Гриша влѣзе въ стаята на Генерала като разглеждаше на всяка страна полека, като не обръщаше внимание на господаря на дома който сѣдѣше тамъ въ стола, сгърченъ, като втурачено наблюдаваше всяко движение на посѣтителя му съ привързанъ гледъ. Навѣрно изгледътъ на Гриша бѣше

доволно чуденъ. Неговата распусната дълга коса падаше около едно бѣло като мъртво лице, очитѣ голѣми и дълбоко хлѣтнали — единственната искупителна чѣрта въ едно безнадежно похарано и безчувствително зрѣлище. Тамъ бѣше странната грѣбуцка, дългитѣ треперающи ржцѣ, искривенитѣ нозѣ. И което слугата въ тревогата каза въ салона на слугитѣ че видѣ, Генералътъ още по ясно видѣ. Въ лицето на глупеца той видѣ искривения образъ, трагическата карикатура на неговитѣ собствени чѣрти.

„Гриша Елате тукъ по близо. Сега какво искате? Не ли е късно за васъ?“

„Да късно е, но азъ обичамъ къспото — всякога отъ както господарьтъ ми си отиде.“

Сега да ли бѣше че на Генерала чувствата на разумѣние бѣхъ по остри отъ колкото на неговитѣ селяни, или пакъ Гриша особено се потруди да изрази себе си ясно този вечеръ, думитѣ му и идентѣ му имахъ обенна свѣрзка и значение за Генерала щото само Надя и по нѣкога Михаилъ можехъ да намѣрятъ въ тѣхъ.

„Не сте ли осамотени Гриша отъ какъ каикчията си отиде? Не бѣхте ли желали щото той да се завърне?“

„Не, не съмъ осамотенъ. Азъ съмъ вѣнъ цѣлъ день да вардя овцитѣ до дѣ Надя да се завърне. Господарьтъ никога не ще се завърне.“

„Какъ знаете Гриша за това?“

„Иконата ми каза, Чудо Творецътъ.“ Очитѣ на Гриша погледнахъ на бързо отъ жгълъ на жгълъ въ стаята като търсѣше иконата на Генерала, и когато я намѣри той направи три ниски поклони прѣдъ нея.

„Иконата!“ извика Генералътъ, безъ да вѣрва, „иконата ви каза!“

„Да, то е за иконата че съмъ дошелъ тукъ. Азъ искамъ да я вземете отъ тамъ?“

„Нъ тя не е моя, и при това азъ си имамъ свои икони.“

„Да, нъ тая икона говори, а вашитѣ не говорятъ. Тя каза на каикчията всяко нѣщо което той искаше да знае, и отъ какъ той е отишелъ тя говори на мене.“

„Пакъ се яви невѣрническата усмивка на лицето на Генерала, нъ за да угоди на Гриша той се съгласи съ него.“

„И какво ви е говорила иконата Гриша?“ Азъ искахъ тя да ми каже всичко за Надя и господаря, кждѣ сѣ тѣ и защо си отидохъ, нъ уплашихъ се и избѣгахъ отъ избата. Тя ми каза една сутринъ че тя трѣба да се окачи въ вашата стая, че тя има много да кажи за васъ и за Паничъ Владимиръ. Паничъ бѣ чулъ иконата да говори на господаря когато той дохождаше да посѣщава Надя.

„Да посѣщава Надя! Владимиръ!“

„Да той дохождаше често, нъ когато тя почна да плаче и да става блѣда той вече не дойде. Азъ чухъ иконата че каза всичко на господаря за Паничъ.“

Това бѣше трудно за проумѣвание за Генерала. Идеята за една говоряща икона то се знае бѣше празна работа, ако и да той не

бѣше съвѣтъ отстраненъ отъ мнѣнието често поддържано между селското селение че иконата постоянно дава вдъхновение на дѣйствиата имъ и имъ дава внушения. Нъ тукъ имаше нѣщо повече отъ колкото той знаеше, и Гриша не трѣбаше да се прѣсича. Момчето живѣние въ свѣршенъ страхъ отъ иконата, и постоянно слѣдъ отиваннето на Созонтиевото изчезнување той прилѣжно бѣше покрилъ съ платно лицето ѝ. Колибата още стоеше празна, и Гриша не смѣше да живѣе тамъ. Така той се удари о идеята да се потруди да убѣди Генерала да прѣмѣсти Чудо Твореца. По този начинъ той щѣше да се освободи отъ постояенъ тероръ (ужасъ). Прѣзъ нощта той щѣше често да стане отъ леглото си въ купицата на съното да види дали пердето висѣше прѣдъ нея. Той тѣй твърдо вѣрваше въ нейнитѣ свѣрхестественни сили колкото и каикчията, и си въобразяваше че страшниятъ ѝ гласъ можеше да проникне до кое да е скришно мѣсто което той можеше да си приготви близо до колибата. Той не се боеше отъ кое да е откритие което тя можеше да даде на Генерала за убийството. Той си мислѣше нѣкакъ си че Владимиръ бѣше крайната причина за смъртъта на Созонтиевъ, и той знаеше че Генералътъ любеше Владимира.

„Гриша вие казвате че иконата знае всичко за Владимира, и за каикчията и дѣщеря му. Сега да прѣдположимъ че азъ ще я донесъ тукъ, и ако откаже да ми каже нѣщо, послѣ що?“

Тя ще говори, Баронъ. Тя ще ви каже чудни нѣща. Ще чуете какъ господарьтъ бѣше убитъ. Да,“ Гриша се наведе на на прѣдъ и прѣшепна, съ очитѣ му пламенни, той се уби на пѣсѣцитѣ. Елате и азъ ще ви покажа мѣстото. Азъ ще ви го покажа ако не питате кой го извърши. Тя ще ви каже че Надя е жива. Азъ знаа тя дѣ е.

Главата на Генерала бѣше наведена, и отъ развѣрзанитѣ думи на безумния нѣкой свѣрзани мисли се открихъ. Тѣ бѣхъ ужасни мисли. Гриша прѣкрати размишленията му.

„Бароне нека идемъ за иконата. Азъ ще ви кажа дѣ е тя, и вие ще я снемете отъ стѣната и ще я донесете тукъ. Пазете я до като Надя дойде. Нъ тя никатъ не ще дойде за нея,“ той притури, „тя се бои отъ нея и мрази я както и азъ.“

Генералътъ не отговори. Той размишля-

ваше за други нѣща и за други дни, и когато Гриша настояваше той обърна погледа си къмъ полу-умния младежъ и си спомни какво бѣше той, и кой бѣше той, и потрепера. По всякой случай тукъ поне може да се направи поправка и удовлетворение. Той ще може да даде на това момче грижа и ръководителство, твърдѣ късно може би, нѣ той ще се потруди.

„Гриша елате по близо; още по близо.“

Гръбцата се приближи, и старецътъ простре ръката си и я тури на дългата разхвърлена черна коса тъй не очесана и занемарена. Той прокара пръститѣ си прѣзъ нея като мърмореше „Гриша, горки Гриша, ако само да знаехте вие.“ Той погледна на нечистото му лице, рѣцетѣ му нацапани съ работа, неговото дрипаво нечисто облѣкло, и си помисли за робския животъ който той трѣба да е водилъ. „Това ще се прѣкрати.“ той рѣши момчето трѣбва да живѣе съ него, и пакъ погледна въ развълнуванитѣ очи на глупеца, и поглади косата му и мръсното му лице съ неговитѣ бѣли съ пръстени накичени пръстие.

„Гриша ще обичате ли да живѣете тукъ, да живѣете тукъ съ мене въ тая къща? Ние можемъ да оставимъ иконата дѣто си е, и тя не ще ви смущава ако живѣхте тукъ.“

Всичко това бѣше не обяснимо за бѣдния Гриша — ръката която го галѣше, благиятъ погледъ на стареца, чудната покана да живѣе съ него. Пакъ Генералътъ изговори сжщитѣ думи, и Гриша почна да разбира това.

„Не, не Бароне, азъ ще чакамъ на прѣхода за Надя. Нѣкой денъ тя ще се завърне и азъ ще я прѣнесѣ. Тя може да дойде когато съмъ тукъ, и азъ трѣба да съмъ тамъ когато си дойде тя. Нѣ иконата трѣбва да се снесе долу. Тя никога нѣма да живѣе тамъ до когато е иконата тамъ. Земете я отъ тамъ тази нощъ.“

Мѣсецътъ грѣеше прѣзъ младитѣ дървчета и на поросенната трѣва като тия двамата си вѣхъ пѣти покрай искривени отстранени пѣтеки, като избѣгнувахъ селото, долу къмъ рѣката. Рѣката се исправи като едно млѣчно тайнствено езеро прѣдъ тѣхъ; сиромашката колибка на какиквата лежеше въ сѣнката на мъгливитѣ пѣсѣчни брѣгове. Генералътъ се държеше за ръката на Гриша, гръбцата подпираше слабитѣ му стѣпки и ги управляше.

„Гриша, Гриша,“ рече той повторитлно, „елате и живѣйте съ мене.“

„Когато Надя дойде,“ бѣше единичниятъ му отговоръ. Тѣ влѣзохъ въ колибката и Генералътъ запали една свѣщъ.

„Ето тамъ е,“ рече глупецътъ, като посочи закритата икона. снемете я долу, снемете я. Тя е ваша. Тя ще ви каже когото трѣбва да знаете.“

Иконата се свали долу, Генералътъ като се исправи на Созонтиевия изработенъ (марангозенъ) столъ.

„Земете и това,“ рече Гриша като подаде на другаря си старата славянска Библия. „Тя е книгата която ще ви ослѣпи когато казвате лъжи. Надя каза истината. Само Паничъ каза лъжи, нѣ той никакъ не хвана книгата въ рѣцѣтѣ си. Туретея въ рѣцѣтѣ му когато дойде отъ войната, и питайте го дѣ е Надя.“

Гриша се сбра на сиромашкото му сламенно легло което не бѣше окупиралъ отъ когато къщата остана безъ гостодаръ, скри лицето съ рѣцѣте си и хълцаше като че сърдцето му се трошеше. „Надя, Надя“ той продължаваше да повтаря, „елате си“. Той е отишелъ, той който каза лъжитѣ. Той нѣма да се завърне да ви смущава. Елате си, какикътъ е готовъ на ваша страна всяка сутринъ на разсъмнувание чака за васъ.“

Генералътъ потъна въ стола, и Гриша се клатѣше назадъ и напредъ, като изражаваше въ прѣкъснати гласове великата си скърбъ за загубата на Надя.

Старецътъ се потруди да го утѣши, нѣ той не обръщаше внимание.

„Ако Паничъ се завърне тя нѣма да дойде.“ И тогава съ внезапна свирѣпостъ, „кажете на Паничъ ако го видите нѣкога че пѣсѣцитѣ чакатъ и за него“.

Свѣщъта прѣщеше ниско въ свѣщилника когато Генералътъ полека се исправи отъ стола си, като носѣше иконата и книгата на испитъ.

„Лека нощъ, Гриша,“ каза Генералътъ тихо.

Той отвори вратата на колибката и излѣзе вънъ прѣзъ нощъта, и съ слаби сложни стѣпки отиде на горѣ прѣзъ мълчаливото село освѣтлено отъ мѣсецината, и продължаваше къмъ неговата голѣма тъмна къща.

Единъ съвсѣмъ осамотенъ и скрушенъ, безпомощенъ и забравенъ человекъ.

ГЛАВА XVI. Едно Писмо Отъ Михаила.

Одна страна на Славо която е най-далечъ отъ рѣката, страната именно, дѣто повечето отъ Щундиститѣ живѣяхъ, степитѣ се простирахъ въ малки тераси къмъ Истокъ до катъ еднообразното пространство видѣше се да се прѣкрати съ единъ дългъ нискъ ридъ (хълмъ) окиченъ отъ горѣ съ една тънка ивица отъ борики които изглеждахъ сини и сѣнчести когато се гледахъ отъ високото мѣстище на селото. Вънъ отъ мѣстото на Генерала тѣзи бѣхъ едничитѣ дървеса по високата полска широчина, и ако и да бѣхъ тѣ рѣдки и злѣ развити, селянитѣ ги почетохъ съ името на гора, и ги насѣлявахъ разбира се съ зло-умни духове и други зловобни сѣщества които населяватъ горитѣ и повреждатъ смъртнитѣ хора които смущаватъ нощнитѣ имъ игри. Старитѣ баби въ Славо иматъ една приказка, съ разни измѣненія разбира се, за единъ чловѣкъ който бѣше въ гората да сѣче дърва. Нощта го застигна прѣди той да излѣзе вънъ отъ гората, и голѣми дружини на играющи вѣщици, половина чловѣкъ и половина коза, внезапно се явихъ и се въртѣхъ около му въ лудѣшки игри и тогава го опинахъ мъртъвъ съ роговитѣ си прѣстие. Даже измѣжду по невѣрующитѣ младежи на селото намѣрихъ се нѣкои които когато вѣтрѣтъ духаше отъ къмъ гората на послѣдъкъ бѣхъ чули страшни гласове на чудни увеселения, химни или (пѣсни) пѣяни отъ сѣщества които не приличахъ на смъртни гласове, по нѣкогашъ звучехъ като пѣснитѣ на луди въсхищения, по нѣкогашъ като жалното пѣние на калугеритѣ.

Щундиститѣ прогонени отъ Михайловата къща отъ будния и вездѣсѣщия урядникъ, вършѣхъ богослужението си въ вглѣбнотината си въ полето, и когато това мѣсто на събрание се оказа опасно, въ удивени мѣста въ трѣстикитѣ по край рѣката, и най-послѣ бѣхъ рѣшили да се оттеглятъ въ гората. Тѣ не можахъ да си помислятъ за по-безопасно мѣсто. Тѣ се смѣхъ на суевѣрията за вѣщицитѣ и самодивитѣ. Повѣстѣта за чловѣка който умрѣ отъ щипението бѣше страшна, нъ тѣ не я вѣрвахъ тъй както я прѣдставяхъ други. Нъ ония гласове отъ пѣсни които отворенитѣ уши на младитѣ бѣхъ чули тѣ можахъ негли да

пояснатъ, и когато чухъ за тѣхъ станахъ внимателни слѣдъ това да управляватъ гласовѣ си добрѣ когато пѣяхъ пѣсни съ вѣтра който духаше къмъ Славо.

Всякога слѣдъ отиванieto на младия имъ проповѣдникъ. и това бѣше повечето отъ шестъ мѣсеци понапрѣдъ, Щундиститѣ бѣхъ станали окаяни безъ него. Не че тѣхнитѣ опитности бѣхъ отъ най-приятнитѣ понапрѣдъ, нъ тѣ бѣхъ поне еднакъ сносни, и сега, както бѣднитѣ. Василий Паничъ писа на Михаила, тѣ водѣхъ единъ кучешки животъ. Животътъ който кучето води когато е безъ господаря. той писа въ похвала на отсъствующия Михаилъ.

Генералтъ бѣше се отличавалъ като изслѣдователъ. Той имаше твърдѣ ясно понятие за Щундизма. Всичко което той знаеше бѣше че свѣщенникитѣ казвахъ че то бѣше една заразителна ересь, равно опасна както за църквата така и за държавата, и че освѣнъ ако отечеството се освободѣше отъ неговото гибелно влияние, религията и всичко което Руссия държи за най-скъпо безъ друго ще погине. Той не знаеше другъ пътъ за мирна свѣсть освѣнъ ревностъ въ тѣснитѣ възглѣдове за истината. Урядниктъ старшината и селскитѣ попъ бѣхъ сега постояннитѣ му свѣтници, и прѣдметътъ на тѣхнитѣ свѣщания бѣше Щундиститѣ и какъ да ги разрушатъ. За негова честь трѣба да се каже че Генералтъ отъ началото прѣпорѣчи щото умѣрени мѣрки да се употребяватъ. На примѣръ, той внуши на свѣщенника щото той да срѣщне въ неговата къща три или четири отъ водителитѣ на еретицитѣ и да разиска съ тѣхъ точкитѣ на различие помежду Православието и Щундизма, нъ свѣщенникътъ като знаеше своитѣ недостатѣци въ словопрѣнието и силата на Щундиститѣ въ святото живѣяние и въ дълбокото познание на Писанията, воденъ отъ страхъ отказа се отъ прѣдложенното събрание съ Щундиститѣ. Тогава дойде редъ щото тримата достойници които сме споменали, главнитѣ власти въ селото, да направятъ своитѣ внушения. Тѣ направихъ своитѣ внушения и Генералтъ спомогна да се турятъ въ изпълнение.

Двама отъ Щундиститѣ водители, и двамата млади чловѣци съ фамилии, бидохъ избрани отъ свѣщенника за наказание. Тѣ влѣзохъ въ съобщение съ епархиялния епископъ и единъ манастиръ близо до Мо-

ска се избра на който се испратихъ за дисциплинарно наказание. Нъ въ едно кѣсо врѣме на два мѣсеца архимандритѣтъ който управляваше манастирѣтъ писа на священника че двамата Щундисти, вмѣсто да правятъ дѣла на покаяние и да присъствуватъ на службитѣ, занимавахъ се съ непрекъснати прѣния съ калугеритѣ, и че простодушното братство, като чуваше тѣхнитѣ доказателства за пѣрвъ пѣтъ, почувствувахъ се наклонни да допуснатъ здравостта имъ.

„Моя длѣжностъ е да наставлявамъ калугеритѣ си въ Православието,“ писа той, „калугеритѣ сѣ всички настрѣхнали, и освѣтъ ако си земете Щундиститѣ отъ тукъ ние ще имаме еретичество вътрѣ въ нашата ограда, и тогава какво?“

И така Щундиститѣ се зѣхъ отъ тамъ, и планѣтъ на священникѣтъ се произнесе празенъ.

на врѣмето явно стана че даже и тия най груби мѣрки останахъ безъ послѣдствие, и старѣйшината се покани да изнамѣри единъ плащъ за да се опитомятъ хората които показвахъ такава упорита любовъ за вѣрата която бѣше въ тѣхъ. Сега старшината или главата е лице съ голѣма власть и важностъ въ Русскитѣ села. Ако е той способенъ водителъ практически той управлява селскитѣ свѣтъ, и православнитѣ селяни на Славо които още съставлявахъ целикото множество въ селото, бѣхъ много доброволни да му позволятъ да управлява. По този начинъ тѣ се избавяхъ отъ смущения и грижи. Планѣтъ на старшината да мѣчи Щундиститѣ избавяше ги отъ затруднения и тѣ скоро се съгласихъ на това. Въ съединение съ всяко село има много отъ онова което се казва селска повинностъ, извършването на която работа ползува цѣлото общество — канализацията на общата земя, правѣние на пле-

Генерала се съвѣтва съ селскитѣ власти.

Тогава дойде случайтъ на урядника. Той прие съгласието на Генерала да повика нѣкои двадесетъ души отъ Щундиститѣ на къщата си, съ цѣлъ, повидимому, да распорѣди съ тѣхъ нѣкои подробности за полицейско управление. Щомъ тѣ се събрахъ петъ или шестъ отъ приятелитѣ му които бѣхъ се скрили нарочно спуснахъ се въ стаята съ почернени лица бихъ окаяннитѣ Щундисти толкова немилостиво щото кръвъ се пролѣ и кости се строшихъ. Трима Щундисти които се помѣчихъ да избѣгнѣтъ бидохъ вървани съ въжета, арестувани въ една тъмна подница за една седмица, и полу мъртви отъ гладъ съ едно скудно доставяние на чернъ хлѣбъ и вода. Нъ съ течението

тищата, уграждане за доставяние вода, пазение стража въ селото прѣзъ нощъ (патраулъ), и така пататѣкъ. Селянитѣ се зачисляватъ за тая работа въ групи (дружини) и дружината която е на обща работа днесъ, на примѣръ, може да не се повика пакъ за идущитѣ три мѣсеци. Старшината внуши че понеже Щундиститѣ обичатъ да излизатъ вънъ ноща на събранията си, може тѣ на по полезна работа да се поставятъ като нощни стражи. Селянитѣ се съгласихъ да се освободятъ свѣсѣмъ отъ тая неприятна длѣжностъ и да я прѣхвърлятъ върхъ Щундиститѣ. Послѣ старшината внуши че като тия еретици бѣхъ почти всички самостоятелни хора тѣмъ е по възможно да вършатъ

общественната работа по добръ отъ колкото тѣхнитѣ сиромашки съѣди. И на това еднородно се съгласихъ. Всичката общественна работа прочее, наложи се върхъ тѣхъ. Прѣзъ Юлий когато Православнитѣ жънеха житото си Щундиститѣ правяхъ хендеци (ровове) и плетища за селото и когато общественната работа се свърши дъждътъ бѣ развалилъ сѣидбата имъ. Тѣ работѣхъ и и се оплаквахъ разбира се, нѣ тѣ бѣхъ въ меншеството; не имъ ее даде удовлетворение и старшината ги заплаши че ако покажатъ съпротивление той ще оцѣни работата която не искатъ да вършатъ съ висока цѣна и ще секвестра стокитѣ имъ за тая сума. Единъ човекъ който има дързостъта да продума че ще дадатъ прошение на Киевския Управителъ пукнахъ му главата. Другъ единъ защото писалъ прошение то биде хвърленъ въ рѣката за да се измокри.

Около свършкътъ на есенъта — то бѣше една хубава Сѣбота слѣдъ пладне въ Ноемврий, малкото Щундистко общество бѣше въ крайно развълнувано състояние поради нѣкоя новина разнесена тайно помежду имъ. Това бѣше велика новина; Василий Павличъ бѣше получилъ едно писмо отъ Михаила. Тѣ се повикахъ на една служба въ гората, и прѣди службата да почне писмото. щѣше да се прочете. Това бѣше първото имъ писмо въ седемъ мѣсеци. Врѣмето бѣше опрѣдѣлено два часа слѣдъ захождането на слънцето. Това бѣше близо седемъ мѣсеци слѣдъ пролѣтната вечеръ когато тѣ видѣхъ отдалечающата се каруца която занасяше Михаила за Киевъ, и често тѣ се чудѣхъ какво се е случило че той не имъ бѣ писалъ. Неговото щастие бѣше било прѣдметъ на много усърдни молитви.

Повече отъ петдесетъ отъ тѣхъ, най много мъжже, отправихъ се тайно и мълчаливо, всичкитѣ на саме щото двама не бѣхъ заедно, къмъ ниския ритъ (хълмъ) дѣто растѣхъ бороветѣ. Нощта бѣше студена, нѣ сърдцата имъ горѣхъ въ тѣхъ, защото не щѣхъ ли да се поклонятъ Богу въ общо събрание, и чуятъ новини, за възлюбенний Михаила? Завити въ кожуситѣ си тѣ се събрахъ въ една вгълботина между дърветата и запалихъ два три прости фенери. Василий Павличъ исправи се прѣдъ тѣхъ, съ писмото въ ръцѣтъ си, отъ страната му стоеше единъ отъ братията като се трудѣше да засѣни една слаба

свѣщъ която се внесе на самъ на тамъ отъ вѣтъра.

„Братие,“ рече Василий, „мисля че всички сме тукъ.“ Добриятъ човекъ бѣше надигнатъ съ своята си важностъ въ тоя особенъ случай. Сега сѣднете и азъ ще ви прочета писмото на Миша..“

„Порадимъ, близо при Плѣвенъ
„Августъ 19-й 1877. год.

„Драгий брате въ Господа Исуса, Василий.

„Миръ вамъ и на всичкитѣ братия и сестри въ Славо. Колко милѣ сърдцето ми за Славо! Прочетете това писмо първо на моята драга майка, и послѣ на братията; и слѣдъ като го чуятъ тѣ, нека се испрати на другитѣ села дѣто ме знаятъ. Имамъ само малко врѣме за писание, и може да се повикаме въ коя да е минута; нѣ Паничъ Сергей пише и той ми казва че и азъ можъ да пиша. Ние сме и двамата добръ, слава Богу. О, Василие, ние сме минали прѣзъ ужасни събития отъ самото начало на Юлий! Тогава ние бѣхме настанени близо при рѣката Ломъ, и онова което видѣхъ до вѣка нѣма да го забравя. Има едно малко село тамъ наречено Касилево и ние трѣбаше да го оставимъ и да отидемъ да слѣдимъ нѣкои Турци. Ние оставихме нѣщо около сто души Българи въ селото старци, жени и дѣца. Въ отсъствието ни Баши Бозуцитѣ дойдохъ и тѣ трѣба да сж прибѣгнали въ църквата за прибѣжище. Когато се завърнахме тѣ всичкитѣ бѣхъ убити. Паничъ Сергей и азъ отидохме въ църквата нощя придружени отъ други нѣкои за да видимъ да ли имаше нѣкои още живи, и тамъ тѣ бѣхъ всички облѣти въ кръвъ, прострени по пода. Лицето на Паничъ бѣше страшно да се погледне.

Отъ послѣ ни се заповѣда да отидемъ на Плѣвенъ. И тукъ е ужасия, всякой день по отвратителенъ отъ прѣдидущия. Прѣди нѣколко нощи Турскитѣ грапади цѣпѣхъ надъ насъ и дѣто азъ сѣдѣхъ, щомъ се поуталожи мѣрението малко, можахъ да чуя че въздухътъ бѣше пълненъ съ въздиханието на раненитѣ долу въ долината, и сегисъ тогисъ извикване на страдание когато Турцитѣ които се платятъ на около убивахъ всѣкой раненъ солдатинъ. На утринъта трѣбаше да минемъ прѣзъ полето дѣто бойтъ бѣше станалъ, и, като слѣдувахъ отъ задъ дружината на Паничъ, видѣхъ лицата на раненитѣ които още лѣжахъ на групи по край

пътя. Ние не можахме да караме кончетъ си бърже като се бояхме да не стъпимъ на падналитѣ тѣла, и нѣкои бѣдни хорица, леко ранени, бѣхъ заспали напрѣко прапливия пътѣ, и не се събудихъ като минахме ѣздешкомъ по край тѣхъ. Богъ знае колко окаяни се почувствувахме като ги оставихме тамъ, понеже знаяхме че Башибозуцитѣ идѣхъ слѣдъ насъ и щѣхъ да ги исколятъ.

Ние токо що сме се завърнали отъ едно два дневно обикаляние съ конѣе. Срѣцнахме множество Българи които бѣгахъ отъ селата. Тѣ се кривяхъ и треперѣхъ отъ страхъ. Ние срѣцнахме едно множество отъ около сто души, главно жени и дѣца, и когато Паничъ се спре да приказва съ тѣхъ тѣ почнахъ да плачатъ и казвахъ че умирахъ отъ гладъ. Азъ бѣхъ близо отъ задъ, чухъ всяка дума. Азъ могъ лесно да разбера какво казватъ хората тукъ. Така Паничъ заповѣда войницитѣ да се спрѣтъ. Юнаци мои, той извика, кой ще помогне? Той ми каза да му подамъ всичкия неговъ хлѣбъ. Азъ сторихъ истото и съ моя, и така стори всякой войникъ. Видѣхъ че нѣкой отъ войницитѣ извадихъ нѣкои скътани копѣйки отъ джобовѣтъ си, които бѣхъ запазили за да си купятъ тютюнъ, всяка копѣйка която имашъ, вървамъ, и ние връчихме всичко на Българитѣ които бѣхъ кости и кожа. Нѣкой отъ нашитѣ се подигравахъ по единъ грубъ начинъ. Тѣхното подиграванне значеше една сълза и едно благословение. Нъ дали и ние не бѣхме на умирање отъ гладъ когато се завърнахме на лагеръ слѣдъ тридесетъ часово постение?

„Паничъ ми е далъ само едно малко парче книга. Вие ще се радвате да чуете че ние намираме съ стотини случаи да кажемъ по нѣкоя дума за Евангелието, и колко е радостенъ всякой да чуе за това! Паничъ купи десетъ Евангелията въ Галацъ отъ единъ чловѣкъ който се нарича колпортеръ (книгопродавецъ), и ги раздаде на най младитѣ войници въ дружината му. Когато ни е възможно имаме славни събрания. Паничъ присѣствува по нѣкогашъ. Всичкитѣ покланятъ му се почти. Трѣба да свърша сега. Да имамъ още книга! Брате, кажете на братията да бѣдѣтъ върни. Азъ желая да се завърна по между ви да чуя гласовѣтъ ви и да видя драгитѣ ви лица пакъ. Молѣте се за насъ.

„Михаилъ Кулменко.“

„Сега, братия, това е писмото. Ние ще го-

воримъ за него по послѣ. Всичка се радваме да чуемъ че Миша и Паничъ сѣ добрѣ. Сега ние ще пѣемъ. Да речемъ че ще пѣемъ на Миша пѣсенъта която почнува, „Господи, наша Сила, на Тебе се надѣемъ?“

„Нъ що ще рече вѣтрътъ?“ попита единъ уплашенъ гласъ изъ тъмнината. „Той духа направо къмъ селото.“

„Охъ не се смущавайте отъ вѣтъра.“ каза Василий Павличъ, „тѣ ще мислятъ че сѣ самодивитѣ.“

ТРѢНИЕ ВЪ ПЛѢТЬТА.

Причинитѣ за скърбъ сѣ многочислени и разнообразни.

Между многото ще споменемъ слѣдующитѣ:

1. Незнаяние Словото, свѣтътъ и Християнския животъ.
2. Полусърдечно и несвършенно посвящение.
3. Собственитѣ наши погрѣшки просящи отъ горѣизложенитѣ недостатѣци.
4. Печалната несъстоятелность на други които исповѣдватъ Христа.
5. Положителното съпротивление и прѣлъщение на Сатана.
6. Духовна лѣность, която прави мнозина лесна плѣчка на дявола.
7. Неупование на Божиитѣ обѣщания.
8. Нравствена страхливостъ прѣдъ присмѣвателенъ и подигравателенъ свѣтъ.
9. Видимата безплодность на много Християнско служение.
10. Раздѣленията на тѣлото Христово и липсване на духовно и практическо единство.
11. Гордостъ за постъ, произвеждане на по-високъ чинъ, и прѣдполагаемо духовно придобиванне.
12. Прѣобладаването на лизически и порочни принципи въ обществото.
13. Наклонността на частни лица, държавата и църквата къмъ *изрождаване* (нравствена развала), осигѣнъ до колкото се подкрѣпватъ чрѣзъ дѣйствително и постоянно съобщаванне на божественъ животъ.

Въ великия день когато ще се прочетѣтъ имената на всички които сѣ се обѣрнали къмъ Бога чрѣзъ хубава църковна музика и църковни украшения и религиозни покази и увеселения, тѣ не ще бѣдѣтъ нито десетата частъ отъ нищо; но всѣкога ще бѣде угодно Богу чрѣзъ безумството на проповѣданieto да спасе вършущитѣ — *Слжрджонъ*.

ГЕНЕРАЛНАТА КОНФЕРЕНЦИЯ НА МЕТОДИСТКАТА ЕПИСКОПАЛНА ЦЪРКВА.*)

Въ брой 5-й на *Християнскій Свѣтъ* тази година дадохме кратки обяснения за реда на Конференциите на Методистката Епископална Църква ведно съ едно резюме (съкращение) отъ представения на прѣдпоследната Генерална Конференция Епископски рапортъ по дѣлото на четиригодишния периодъ (1888—1892 г.)

Сега ни е приятно, дѣто можемъ да дадемъ нѣколко кратки но интересни свѣдения за последната Генерална Конференция на Методистката Епископална Църква.

Двадесетъ и Седмата Генерална Конференция на Методистката Епископална Църква се отвори на 1-й миналий мѣсець Май (н. к.) въ гр. Кливландъ, Държава Охайо, Америка. Тази Конференция се състои отъ 537 прѣдставители избрани отъ Годишните Конференции по всичките части на свѣта. Отъ тѣзи прѣдставители 337 сж свѣщеннослужители, а 200 миряни. При отваряннето се чело отъ Епископа Уоррена Епископското Слово, което съдържа и едно интересно изложение за дѣятелността на Методистката Епископална Църква прѣзъ последния четиригодишенъ периодъ (1892—1896). Словото обема 27 прѣдмѣти отъ които нѣкои се твърдѣ кратко обсъждатъ а други по-подробно. Ний даваме тукъ нѣкои отъ по-главните статистики:

Цѣлото число църковни членове включително и членоветъ подъ испитъ възлиза на 2,766,756, което показва едно увеличение отъ 380,000 прѣзъ последните четири години.

Недѣлните училища на църквите възлизатъ на 30,250, едно увеличение отъ 2,766. Числото на учителите, учителките и учениците въ Недѣлните училища възлиза на 2,938,305, едно увеличение отъ 280,808 прѣзъ миналите четири години.

Освѣнъ дѣто проповѣдва Евангелието на 15 язици въ Съединените Държави Методистката Епископална Църква има 150,000 причастници и още толкозь привърженици вънъ отъ Америка; 40,000 ученици въ разни мисийски училища и 150,000 ученици въ Недѣлните училища. Прѣзъ последните четири години Църквата е можала да испра-

ти само петнадесетъ повече мисионери Американци; но туземните ржкоположени мисионери сж се увеличили петдесетъ на сто, а нержкоположените четиридесетъ на сто, и себеиздържанието шестдесетъ на сто.

Прѣзъ миналите четири години Методистката Епископална Църква не само е могла да спази църковните си имущества които се оцѣняватъ на 595,000,000 лева златни, но да придобие и други имущества които струватъ 58,000,000 лева златни.

За поддържаннето на Мисионерското дѣло сж се събрали 330,000 лева златни повече прѣзъ миналите четири години отколкото прѣзъ прѣдишния четиригодишенъ периодъ. Прихода на Женското Мисионерско Чуждестранно Общество прѣзъ последните четири години е билъ 5,819,985 златни лева, което е съ 443,835 лева златни повече отколкото прѣзъ прѣдишния четиригодишенъ периодъ.

Методистката Епископална Църква има 51 домове за диаконки, болници и сиропиталища, отъ които 15 сж вънъ отъ Америка. Има 574 диаконки, отъ които 90 сж вънъ отъ Америка; 100 сж добри обучени да гледатъ болни. Тази организация притѣжава имущества за 208,250 лева златни, които сж били дадени повечето прѣзъ последните четири години. Прѣзъ последната година, диаконки които работятъ безъ заплата, сж направили 262,216 посѣщения, държѣли сж 11,000 религиозни събрания, и сж помагали въ гледането на 6,200 болни тѣй въ болници както и по домоветъ имъ. Отъ това се вижда, че по всичките линии на църковна дѣятелностъ е имало напредѣкъ.

Нека този насърчителенъ отчетъ ни ободрятъ да работимъ и ний по-дѣятелно и усърдно за спасение на безсмъртни души въ България.

ПО-ДОБРѢ ДА СЛѢЗИТЕ.

Единъ чековѣкъ се исправилъ въ едно събрание, и казалъ: „Петъ години съмъ билъ на гората на прѣображението.“

Колко души сте привелъ при Христа прѣзъ това врѣме?“ попиталъ пастирътъ.

„Не знамъ,“ отговорилъ той.

„Не сте ли привелъ поне една душа?“

„Не знамъ да ли съмъ привелъ една душа.“

„Тогазъ, по-добре е да слѣзите“

Духовната гордостъ е съсипителна за Християнина.

*) Този членъ бѣше приготвенъ за миналия м. Юний; но по нагрупване на много материалъ се отложи за този мѣсець.

Религиозни Вѣсти.

Баттистки Домашни и Чуждестранни Мисии. — Въпрѣки всички финансови мъчнотии Американскиятъ Баттистки Мисионерски Сюзъ исплати отредената миналата година сума за поддържане на Мисионерското дѣло и намали си дълга съ 160,645 лева златни. Двадесетъ и петъ нови мисионери сж били испратени въ разни мисионерски полета. Четиристотинъ и петдесетъ и деветъ мисионери сж работили между явичниците съ 1,543 туземни помощници, 820 църкви съ 98,630 членове, 4,657 лица кръстени прѣзъ годината и 27,628 ученици.

Европейскитѣ мисии рапортирали 1,149 туземни проповѣдници и помощници, 963 църкви, 99,787 членове и 6,896 кръщения. Специалния докладъ по финанцитѣ прѣпоръчалъ, че е отъ най-голѣма важностъ, щото за водянieto на Мисионерското дѣло да се събере прѣзъ идущата година суммата 3,000,000 лева златни. Това би изискало едно увеличение отъ 50% отъ волнитѣ помощи за тази цѣль. Понеже такива увеличения не би могли да се добиятъ чрѣзъ употребението на обикновенни способности, то се зело рѣшение да се избере комисиия, която заедно съ прѣдставителитѣ отъ други Баттистки Общества да разгледа въ продължение на три години цѣлния планъ за събиране волни помощи за разни благотѣлнии цѣли, и да нареди планъ за по систематическо даване отъ страна на всички Баттисти.

— *Папската Енциклика (Окрѣжно Послание) по Съединението на Църквитѣ.* — Нѣколко пати сме вече говорили за папската енциклика по Съединението на Църквитѣ, щото мислимъ че не ще бѣде безинтересно за нашитѣ читатели да дадемъ тукъ исцѣло енцикликата, за да могатъ да видѣтъ нашитѣ читатели на какво основава Папата своитѣ притезання. Ето енцикликата:

Святия Отецъ, като има присърдце дѣлото за привеждане всички въ една кошара Христова, мисли че би поспѣшилъ тази цѣль, ако да изложеше прѣдъ народитѣ на Християнския свѣтъ идеала и образа на Църквата както е божествено учреждена, на която Църква всички по Божия заповѣдъ сж обаяни да принадлежатъ.

Съгласно обикновенната Си промисль, Богъ употребява човѣчески орджия за да пдѣйствиува освященiето и спасението на човѣцитѣ. За тази цѣль не само Той зѣ на Себе Си човѣческо естество но и за да увѣковѣчи мисията Си Спий Божий избра апостоли и ученици, които Той обучи за да могатъ върно да прѣдадѣтъ Неговитѣ учения на тѣзи които пожелаятъ благословенията, които Той купихъ за човѣцитѣ чрѣзъ смъртта Си.

Като заповѣда на „апостолитѣ и тѣхнитѣ преемници до края времето да учатъ и управляватъ народитѣ. Той заповѣда на народитѣ да приематъ и се покоряватъ на тази властъ.“

Въ Священното Писание Църквата се нарича тѣло, и тѣлото Христово. Тя е видима, като що е живо и организирано общество, и е въодушевена отъ невидими принципи на свѣрхестественъ животъ. Заради това тѣзи които или отричатъ че Христовата Църква е видимо тѣло или не приематъ да принадлежатъ, че е всегдѣшно съобщение на дарбитѣ на божествената благодать съ наравно „въ тежко и пагубно заблуждение.“ „Свързката и съединението и на двата елемента е тѣй абсолютно нужно за истинската Църква, както е за човѣческото естество близкото съединение на душата и тѣлото,“ и тѣй като този е съществениятъ съставъ на Църквата споредъ Божията воля, които такожде опрѣдѣли, че тя трѣбва да трае до края времето, то тя трѣбва да притежава това и въ настояще време.

Очевидно отъ най-първа важностъ е да се опрѣдѣли каква е истинската Христовата Църква, и каква е Той действително направилъ. Споредъ този критерий трѣбва да се разгледа единството на Христовата Църква, защото извѣстно е че „Този, който е основа поиска тя да бѣде една.“ Мисията Христова бѣше да спасе, „не само нѣкои нации или народи, но цѣлия човѣчески родъ безъ разлика на врѣме или мѣсто.“ И тѣй, понеже Мисията на Неговата Църква бѣше да прѣдаде прѣзъ всички вѣкъ благословението на това спасение, то по волята на основателя и нужно е тази Църква да бѣде една въ всички страни и въ всички врѣмена. Една Църква която трѣбваше да обгърне всички човѣци навсѣкѣдъ и въ всеко време ипо се прѣдекаса отъ пророка Исаия, и образно се е прѣдставлявала като тайнственното тѣло на Господа нашего — тѣло съединено съ Него като глава; тайнственното тѣло, удоветъ (членоветъ) на което, ако сж раздѣлени единъ отъ другъ „не могатъ да бѣдѣтъ съ една и съща глава.“ И тѣй другъ глава като Христа — т. е. другъ Христосъ — трѣбва да се измисли, ако, освѣтъ едната Църква, която е Неговото тѣло, човѣцитѣ искатъ да поставятъ друга.

При това, „Този който направилъ едната Църква, даде и единство — т. е. направилъ такава, щото всички които има да принадлежатъ на нея, трѣбва да бѣдѣтъ съединени съ най-близкитѣ връзки, щото да образуватъ едно общество, едно царство, едно тѣло.“ И Той поиска това единство между Своитѣ последователи да бѣде тѣй свършено, „щото да може да една мѣра да прѣдставлява съединението между Самата Него и Негова Отецъ.“ Като не обикновенно послѣствие, въ Своита божествена мѣдростъ Той нареди въ Своита Църква единство въ вѣрата, добродетель, които е първата отъ онези връзки които съединяватъ човѣка съ Бога, и чрѣзъ които той приема името вѣрещъ или втрующъ.

Естеството на това единство на вѣрата трѣбва и в може да се узнае отъ заповѣдитѣ и ученията на Самата Христа. Простото притежание на Священното Писание не е достатъчно да оздрави единство на вѣра, „не просто по причина на естеството на самото учение и тайнствата които то съдържа, но и по причина на разногласнитѣ тенденции на човѣческия умъ и безпокоителния елементъ на противоположни страсти.“ Нужно бѣше „да има другъ принципъ за да оздрави съединението на умовете въ Христовата Църква, и слѣдователно прилично е да се питае кое отъ многото срѣдства, чрѣзъ които Христосъ би могъ да оздрави това единство Той действително употребилъ. Дължни сж всички последователи Христови не само да приематъ изобщо Неговото учение, „но и да признаватъ сж всички си умъ всяка точка отъ него, понеже е незаконно да въздържаме вѣра отъ Бога, даже и по отношение къмъ една единична точка.“

Христосъ надарилъ Своитѣ ученици съ власть подобна на Своята, и обща че ще ги управлява Духътъ на истината и ще остане съ тѣхъ за всегда, и поради това поръчаваше „не е допустимо да се отхвърли една точка отъ учението на апостолитѣ понеже

отколкото да се отхвърли каква да е точка отъ ученieto на Самаго Христа.“ Апостолската мисли бѣше назначена за спасението на цѣлия човѣчески родъ, и слѣдователно трѣбва да трае до скончанието на вѣрмето. Властѣта учредена отъ Христа въ Неговата Църква по Божията воля се увѣковѣчи въ нареденитѣ отъ апостолитѣ преемници, и тѣй сѣщо и длъжността да се приема и исповѣдва всичко косто така се учи е и тя е „всегдѣшна и неизмѣнима.“ Нѣма нищо, косто Църквата, основана на тѣзи принципи, е била по-прилѣжна да нази отколкото цѣлостѣта на вѣрата. Църковнитѣ отци сѣ единодушни въ това дѣто сѣптать като находящ се внѣз отъ Слѣбното общение всѣкого който въ най-малка степенъ се отклони и отъ една даже точка на ученieto прѣдложено отъ авторитетната сила на Църквата.

Самото естество на божествената вѣра прави невѣзможно да можемъ да отхвърлиме даже една точка на прямо учение, понеже това е въ сѣщностъ да отхвърлиме авторитета на Самаго Бога. Христосъ заповѣда „да всички човѣци настоящи и бѣдѣщи да Го слѣдватъ като тѣхенъ водителъ и Спасителъ,“ и това не просто като частни лица, но като съставляюща общество организирано и душевно сѣдинно. Той установи въ Църквата всички онѣзи принципи, които по необходимостъ клонитъ да направятъ организирани човѣчески общества, и чрѣзъ които тѣ достигатъ до съвършенство. Църквата е водатѣль на човѣка въ всичко що се касае до небото. Тѣзи е службата, която и се опрѣдѣли отъ Бога; за да бди надъ и нарежда всичко що се касае до религията и да може безпрепятствено и споредъ своето сѣжденіе да упражнява своя надзоръ надъ Християнството. „Заради това тѣзи които казватъ че Църквата има желание да се мѣси въ граждански работи или да нарушава правата на държаватъ или не я познаватъ или я нечестиво клеветятъ.“

(Слѣдна).

НѢКОИ СИНОВЕ НА ВЕЛИКИ МЪЖИЕ.

Въ Америка се е издала паскоро твърдѣ интересна книга: „Синоветѣ на Велики Мъжиие.“* Въ тази книга авторѣтъ излага въ кратцѣ исторіята на синоветѣ на най-крѣпикитѣ мъжиие на свѣта отъ вѣрмето на Сократа до Наполеона, като расправя, „кои сѣ биле тѣ, какво сѣ извършили и какви сѣ излѣзли.“ Като захваща съ Лемпокла, Сократова синѣ, намираме, че „той не струвалъ нищо.“ Авторѣтъ казва че билъ „глупецъ,“ и „нѣмалъ нито умъ нито дързновение.“

Горкиятъ Александръ малий, синѣ на Александра Великий, билъ жестоко убитъ въ гр. Амфинолъ, додѣто билъ още юноша. „Той не наслѣдилъ нито храбростѣта на баща си, нито постоянството на дѣда си; той билъ първо орѣдие, и послѣ жѣртва на тѣзи които направихъ живота му тѣй окаянъ, и когато той умрѣ, умрѣ.“

Марко Цицеронъ, синѣ на знаменития Римски ораторъ. занимавалъ нѣколко високи постове защото билъ „синѣ на баща си,“ но ни въ единъ отъ тѣхъ не показалъ голѣма способностъ.

Коммодъ, синѣ на Марка Аврелия билъ

толкозъ голѣмъ тиранинъ, колкото баща му билъ добръ; толкозъ малѣкъ колкото баща му билъ великъ.“

Лудовикъ, синѣ на Карла Великий, билъ благороденъ човѣкъ въ много отношения, но нѣмалъ силния умъ и твърдата воля на баща си, не познавалъ духа на своето вѣрме, и „при все че исторіята му отдава хвала за честностѣта му, сѣрдечната му кротостъ, добритѣ му намѣренія и високитѣ му ламтения, пакъ тѣ го отбѣлѣзва като неуспѣшенъ владѣтель.“

Утѣшителенъ е фактѣтъ, че синѣтъ на Алфреда Великий билъ единъ отъ най-добритѣ и най-успѣшнитѣ краліе на Саксонска Англия.

Хенрихъ Школникѣтъ, най добриятъ и най-блестателниятъ отъ синоветѣ на Вилхелма Завоевателя, има право да притежава величие, ако и да е засѣненъ отъ бащиното си име. Мѣдриятъ Саладинъ не билъ тѣй щастливъ, защото синѣ му Афшаль билъ „мързеливъ и развратенъ“ и умрѣлъ въ заточение и немилостъ наскоро слѣдъ 1200 год.

Тамерлановѣтъ синѣ не билъ водителъ на човѣци, но храбръ войникъ, покровителъ на учението, по-добръ и по-милостивъ човѣкъ отъ баща си.

Иванъ Лутеръ, синѣтъ на великия реформаторъ, „драгиятъ Иванчо“ както го баща му нарича въ писмата си, просто станалъ доста добръ правовѣдъ, и умрѣлъ на петдесетъ годишна възраст.

Синѣтъ на Оливера Кромвела билъ печална несполука, т. е., съвсѣмъ неспособенъ, и Иосифъ Карлъ Францискъ, синѣ на Наполеона Великий, написалъ единъ мраченъ день за собственния си надгробенъ камѣкъ слѣдующитѣ редове:

„Тукъ лѣжи синѣтъ на Наполеона Великий,
Той бѣ роденъ Кралъ Римскій
А умрѣ полковникъ Австрийскій.“

които добръ описватъ единъ животъ, който почна съ слава а исчезна въ мракъ.

Г-нъ Бруксъ, авторѣтъ на книгата, така свѣршва прѣгледа си за живота на великитѣ мъжиие:

„Да бѣдѣтъ и синоветѣ имъ гении бѣше толкозъ неуждно колкото и невѣзможно. Негли нещастие бѣше за синоветѣ дѣто бацитѣ имъ бѣхъ тѣй велики, защото свѣтѣтъ очакваше твърдѣ много отъ тѣхъ, и този който очаква твърдѣ много въобще, е осѣ-

*Griat men's Sons, by Elbreggi S. Brooks.

денъ на разочарование. Да бждѣтъ тъкмо толкозъ добри и толкозъ велики колкото могатъ, независимо отъ това какви сж билп отцитѣ имъ, е най-послѣ главното нѣщо за което трѣбва да се трудятъ момчетата и момичетата; и този който живѣе чистъ, здравъ, честенъ, спомагателенъ, истиненъ и полезенъ животъ, е принесѣлъ полза на ближнитѣ си, не врѣди да ли баща му е билъ великъ като пай-великитѣ, скромненъ като най-скромнитѣ, или бѣденъ като пай-бѣднитѣ.“

„Честъ и ерамъ не зависятъ отъ положенето на чловѣка“:
Играе добръ ролята си, въ това вѣка честъ се намира.“

СЪОБЩЕНИЕ СЪ БОГА.

Андрей Бонаръ отъ Глазго, Шотландия, разказахъ малко прѣди смъртъта си блаженното си свидѣтелство — че отъ врѣмето когато се обърнахъ къмъ Христа, шестдесетъ години прѣди това, нито единъ денъ не се изминахъ, дѣто той да не е ималъ достѣпъ при благодатния прѣстолъ. Чловѣкъ който така живѣе въ всѣкидневенъ съобщение съ Бога, трѣбва да живѣе животъ на вѣра. На такъво равнище облаци и мъгли съразмѣрно изчезватъ, и душата прѣбивава въ ясна атмосфера. Тамъ горѣ ний се учимъ, че колкото много и да сж общанията Божии, тѣ сж всички въ Христа ей, и чрѣзъ Христа, аминъ; че тѣ не подлѣжатъ на отбивъ, по като всѣка здрава финансова бумага, струватъ толкозъ колкото е наличната имъ стойностъ. Заради това, като първъ плодъ на дѣйствително възвисенъ, благочестивъ животъ, дохожда една вѣра въ Бога, за която повечето хора не знаятъ нищо, защото живѣятъ на много ниско равнище. Такава вѣра заставила Пастира Госнера, когато билъ на шестдесетъ години, да прѣстане да звѣни земни звѣнци а да звѣни на небесната порта; и тя заставила Мюлера въ гр. Бристолъ, Англия, да проси съ пълно повѣренне всѣки денъ храна за 2,000 сирачета. Този който живѣе близо при Бога и стои тамъ, схваща собственния духъ Божий, който е просто любовъ: а любовта е несебелюбивъ и себепрѣдавающъ се животъ — начало на закона на животъ повече даже нежели душевно възвнание, афектъ (наклонностъ). Тя дава — дава всичко що има, и дава на всички, които се нуждаятъ. Чуждестраннитѣ Мисии просто прѣдставляватъ най-далечнитѣ и най-унужденитѣ, и чловѣкъ, който люби,

както Богъ люби, не може да ограничи своята любовъ, и да каже: Ще любж дунитѣ които сж близу, но не тѣзи които сж далечъ, както не може да опрѣдѣли потокътъ който тече надолу по планината че ще стигне до извѣстно разстояние. Ако има малко вода, той пѣма да тече далечъ; но колкото е по-голѣма рѣката, толкозъ по-широко е леглото, и толкозъ по-далечъ тече. Да ли би могло слънцето да ограничи своето сияние и да каже на лжнитѣ си: „Благословѣте само по-ближнитѣ планети, а Уранъ и Нептунъ нека останатъ въ врескитѣ на вѣчна нощъ и ледъ?“ Такъва душа не ще ламти, както казва Хадсонъ Тейлоръ, да бжди преемница на апостолитѣ, които отидохъ да купятъ храма, но не доведохъ пѣкоя испитувающа душа съ себе си, а ще ламти да бжди преемница на Самарянката, която забрави кърчага си въ ревността си да занесе водата на живота на жеднитѣ людие въ Сихаръ и доведе цѣлъ градъ при позѣтѣ Исусови!

ВИНАГИ ДА СЕ МОЛИМЪ.

Ний не сме като малки дѣца, които излизатъ изъ бащина си домъ заранъ за да прѣкаратъ деня далечъ отъ него и само се връщатъ вечеръ за да намѣрятъ покой и покровъ.

Не, ний сме съ Него всѣкога, и Той е съ насъ. Никога не напускаме ний Неговото присѣствие. Той е съ насъ прѣзъ всичката ни умора и работа за да ни помага. Ний можемъ да искажемъ нашитѣ нужди, и да гледаме за Неговата помощъ колкото пжти поискаме да я попросимъ отъ Него. Никога нашата просба нѣма да Му дотегне; но често намъ дотѣква да Му искаваме всичко. Много, много пжти, като вършимъ всѣкидневната си работа, можемъ да гледаме на Него и краткитѣ въздихания могатъ да искажатъ най-вжтрешнитѣ ни желання. Ако искаме да повлияемъ други за добро, колко по-добрѣ е да сторимъ това посредствомъ прѣстола на благодатта!

ОГЪНЬ И СИЛА ОТЪ АМВОНА.

Що е краснорѣчието ако не възпламенена истина? То е най-добритѣ думи на ума изговорени въ най-добритѣ моменти на ума. Когато Божията истина напълно завладѣе душата на священнопроповѣдника, когато се възбуди всичката му чувствителностъ, и

на симнаитѣ му се даде широкъ просторъ, когато душата му се освѣтли до кѣтъ вътрешниятъ огънь пламти прѣзъ всѣко отворстие и разсѣлина, когато цѣлия чловѣкъ е сияюще олицетворение на пратена отъ небето истина, тогазъ той бива честно несъпротивимо краснорѣчивъ. За това краснорѣчие велика глава не е всѣкога необходима; велико сърдце е необходимо и всѣкога ще бѣде.

Гдѣ трѣбва да гледаме за най-истинското осъществление на краснорѣчието освѣтъ на амвона? Гдѣ има по-малко извинение за питомностъ, безсърдечностъ, за тѣпа глупавщина? Гдѣ може да има най-силниятъ умъ най-свободенъ полетъ? Даже и чловѣкъ съ срѣденъ умъ трѣва да пламне, когато Духъ Святій прѣдлага да достави огъня? Посланикѣтъ на Исуса Христа не само има най-високата тема и най-силния мотивъ — спасението на безсмъртни души — но и неговѣтъ учебникъ е най-свършенъ образецъ. Въ него може да се намѣри всичко що е най-възвишено въ образовъ езикъ, най-умилително въ патосъ и най-несъпротивимо въ доводъ.

Той може всѣкога да храни душата си посрѣдъ онѣзи страници, гдѣто Милтонъ се е хранилъ, прѣди онѣзи очи, които „бѣхъ потъмиѣли отъ дълго бдение за свобода и законностъ,“ да бѣхъ видѣли пицнитѣ видѣния на рая. Той може даже да се постави всрѣдъ сценитѣ, които вдѣхновихъ Бжнана за неподобното му съновидѣние и научихъ Джереми Тейлоръ на неговитѣ жалѣйни мелодии. Павелъ е всегда до рамото му да го учи на силнопоразителни доводи. Иоаннъ да го учи на сладко убѣждаване; и стоманено сърдце трѣбва да има онзи, който не се възбужда къмъ умиление въ стаята на сърдцесъкрушения Давида, или подъ Гетсиманскитѣ маслинени дървета. Библията обгрѣща цѣлия кръгъ на чловѣческия животъ, като достига горѣ до най-високитѣ и долу до най-нискитѣ работи на чловѣческото съществуване. Сжщето божественно перо което описа блѣскавитѣ хубости на Откровението, благоизволява да ни изрисува една майка Еврейка като се навежда надъ нейната оплетена отъ трѣстика люлка, една селянка дѣвойка, носяща събранитѣ отъ ечемичната нива ржкойки, и кающата се жена плачуща при позѣтъ Исусови. Кой честенъ, усърденъ служителъ Божий щѣ се подвоуми да прѣдстави отъ амвона проста случка,

станала при домашното огнище, или опитностъ на смъртно легло, фамилярнитѣ епизоди на нивата, дюгения, училищната и дѣтската стая? Ако трѣбва нѣкога да захвърли чловѣкъ всѣкакви желѣзни връски и да говори съ свята смѣлостъ, то е този който се исправя въ името на Иеова за да изговаря посланията които Духъ Святій туря въ устнитѣ му.

Всѣки истински служителъ Христовъ било че говори на едно събрание отъ образовани граждани, или на неучени и простодушни селяни, трѣбва да чувствува че е заобиколенъ отъ невидимъ „облакъ свидѣтели.“ Свѣтлината на вѣчността играе около му, и токо прѣдъ него сѣдниятъ день съ раздѣленията му на дѣсната и лѣвата страна отъ праведния Сждия. Неговитѣ слушатели ще бѣдѣтъ безчисленното множество прѣдъ великия сждѣ. Може би че тѣхното положение тамъ — или спасени или изгубени — зависи до голѣма степенъ отъ вѣрността съ която той ще имъ прѣдставя едничкото Евангелие което може да ги спасе. Прѣдъ видъ на такива „свидѣтели“ и на такива прѣважни послѣдствия, какъ може да бѣде священнослужителѣтъ студень или небрѣжливъ или прѣстѣпно равнодушень? Иванъ Бжнаниъ казва, че когато излизалъ прѣдъ своитѣ людие, „всѣкога носилъ въ свѣстѣта си това отъ което той искалъ да ги прѣдупази.“ Иванъ Уелшъ, Шотландския проповѣдникъ, ставалъ ноця, завивалъ се съ връхната си дреха и се молилъ усърдно за паството си. Когато жена му възражавала на това, той отговарялъ: „О, жено, азъ имамъ да отговарямъ за три хиляди души, и не знамъ въ какво състояние сѣ повечето отъ тѣхъ.“ Честитъ е този священнослужителъ, който слѣдъ като прочете този краткъ членъ, може честно да каже: Рѣшенъ съмъ съ Божията помощ моятъ амвонъ да пламти съ онзи огънь и да бѣде облѣченъ отъ оная сила, която иде отъ горѣ.“ — *Т. Л. Кайлеръ.*

Търпеливи мъченици. — Има много Христиани връхъ сърдцата на които студена като ледъ тежи тежината на дълбока, несъобщима скърбъ. Да носи това чловѣкъ драговошно и мъченически значи да е мъченикъ. Има много Христиани поразени въ най-добритѣ надежди на живота си. За такъвъ да казва тихо „Не както азъ искамъ, но както Ти искашъ,“ значи да е мъченикъ.

Научни Вѣсти.

Алкохолизмътъ въ Парижъ. — Г-нъ Павелъ Реймондъ въ *Progrès médical* оцѣнява вредитѣ отъ алкохола въ Парижъ особенно между работнитѣ разрѣди. За тази цѣль той издирва пропорцията (сърязмѣрнотѣта) на алкохолицитѣ (болнитѣ отъ употребѣние алкохолни пития), които се приематъ всѣка година въ болницитѣ, като не брон, разбира се, освѣнъ закоравѣлитѣ алкохолици, които не могатъ нито да ядѣтъ, нито да спятъ, нито да работятъ, и които сж осждени да умрѣтъ въ кратко врѣме.

Споредъ Г-на Реймонда всѣка болница за консултации (има 13 такива въ Парижъ) приема срѣдне число 62 такива пияници всѣки мѣсець — почти толкозъ мжже колкото и жени — именно 800 пияници, или 10,000 пияници всѣка година които вслѣдствие употребѣнието алкохола, ставатъ товаръ на града.

Тѣзи пияници не само не принасятъ нищо на обществото, но му коштуватъ още и 300, 000 дни гледание въ болницитѣ, т. е. 900, 000 лева, на които трѣбва да се прибави една сума равна съ горнята, която алкохолицитѣ не печелятъ. Значи, алкохолътъ коштува на градъ Парижъ всѣка година два милиона лева.

— *Противъ туберкулозиса (охтиката).* Английското правителство е назначило наскоро една специална комисиия за изучаване административнитѣ мѣрки които трѣбва да се зематъ за прѣмахване заразяването чрѣзъ употребѣнието като храна на мѣсо или млѣко отъ туберкулозни животни, и да испита кои сж съображенията които бихж могли да заставятъ властитѣ да запрѣтятъ въ хранитѣ назначени за животни за кланіе, кокали или мѣса заразени отъ туберкулозиса.

— *Пропорцията на неграмотнитѣ въ главнитѣ страни.* Долоизложенитѣ цифри сж земени отъ Американското списание *Scientific American* отъ едно списание на Г-нъ Балголда, членъ на Конгреса на Съединенитѣ Държави:

Процентъ на неграмотни	
Португалия	67.35
Италия	52.93
Полша	32.82
Унгария	37.69
Руссия	36.69
Австрия	32.70
Гърция	25.17

Румжния	17.75
Белгия	15.22
Европейска Турция	14.79
Бохемия и Моравия	8.98
Испания	8.71
Ирландия	7.27
Франция	3.50
Англия	3.49
Холандия	3.38
Шотландия	2.83
Германия	2.49
Норвегия	1.02
Швеция	0.74
Швейцария	0.60
Дания	0.49

— *Нарѣзкѣтъ на машиниството.* — Въ Австрия се е направилъ твърдѣ интересенъ опитъ по книжната индустрия на 17-й миналий м. Априлъ въ фабриката за дървена и книжна каша на Г-на Менцелъ и С-не въ Елзенталъ, съ цѣль да се установи колко врѣме *минимумъ* (най-малко) е потрѣбно за да се прѣвърне дървото на едно живо дърво въ единъ вѣстникъ готовъ за четение.

Три дървета били отсѣчени въ единъ ближенъ до фабриката лѣсъ на 7 часа и 35 минути въ присѣдствіето на двама отъ притѣжателитѣ и единъ нотарнусъ повиканъ да удостовери автентичността на обстоятелствата при опита. Тѣзи дървета били занесени на фабриката и нарѣзани на парчета отъ 0 м. 30 дължина, като били обѣлени и прѣвгърнати механически въ каша. Кашата била отпослѣ прѣхвърлена въ една каца и размѣсена съ потрѣбнитѣ за фабрикуване хартия вещества. Придобитото тѣсто прѣминало отпослѣ прѣзъ хартийната машина и на 9 часа и 34 минути първиятъ листъ излѣзълъ изъ апарата.

Притѣжателитѣ сѣ придружени отъ нотариуса, занесли нѣколко листа хартия така фабрикувана на една печатница, на разстояние 4 километра отъ тамъ, и на 10 часа тѣ имали печатанъ вѣстникъ. И тѣй *два часа и половина* били достатѣчни за да се прѣвърне едно дърво въ вѣстникъ.

Нека да прибавимъ че фабрикантитѣ не сж доволни отъ тази бързина, и считатъ че могатъ да спечелятъ още двадесетъ минути.

— *Най-голѣмиятъ Японски търговски портъ.* В. Handels Museum (Търговски Музей) дава слѣдующитѣ подробности за г. Осака, който е станалъ най-голѣмиятъ търговски градъ въ Япония.

Осака има население отъ 500,000 жители и съдържа нѣколко фабрики съ капиталъ отъ 50,000 иена*), 30 на които капиталътъ надминува 100,000 иена и 4 съ повече отъ 1 милионъ иена. Една търговска къща даже разполага съ повече отъ 2 милиона иена. Фабрицитѣ на Осака изработватъ коприна, вълна, памукъ. прежда отъ конопъ, килими, кибрити, хартия, стъкло, керемиди, циментъ, сапунъ, и др. Капиталътъ посветенъ въ Осака само за памучни прѣдачници достига до 9 милиона иена; тѣзи заведения сж снабдени съ най-усвършенствувания материалъ, и управлението е исклучително Японско. Цѣната на суровия памукъ внесентъ въ 1894 год. въ Япония възлѣзла на 19 милиона иена отъ които 15 милиона за Осака.

Япония тѣй сжщо внася и сурова вълна, отъ Австралия защото, странно нѣщо, овцата не може да вирѣе въ Япония.

Изъ нашитѣ Списания.

Кога нѣма да има у насъ „умственъ пролетариятъ?“ Въ брой 6 т. г. насп. „Българска Сбирка“ четемъ долнитѣ твърдѣ умѣстни бѣлѣжки по горния прѣдмѣтъ отъ единъ читателъ на това списание г. И. Х.

„Съ голѣмъ интересъ прочетохъ статията: „Четеннето по насъ и другитѣ страни.“ Тая статия, макаръ и бѣгло, засѣга нѣкои важни нашиенски общественни въпроси, които заслужаватъ внимание, азъ избрахъ горния въпросъ

„На едно мѣсто на статията се казва така: „не само въ училището чловѣкъ се учи и не само „ученицитѣ“ трѣбва да четжтъ — ето кое най-често забравя или не разбира нашия народъ. Всѣки чловѣкъ се учи и трѣбва да се учи и въ училище, и у дома си, и въ обществото. Нужно е съ всички срѣдства да се събирами и распространявами знания, за да направимъ науката достъпна за всички въ всѣко отношение. Тогива вече нѣма да говоримъ за ученъ и „умственъ“ пролетариятъ, ами за просвѣтенъ и образованъ народъ.“

„Като разбирамъ напълно възгледитѣ на уважаемия г. Г. И., авторъ на статията азъ мислѣхъ, че не трѣбва да се забравя и туй което самъ автора на статията по горѣ поменува, че „знанието трѣбва да служи не са-

мо като срѣдство, но и като цѣль.“ Това сжщо не би трѣбвало да се забравя, защото азъ мислѣхъ че иначе колкото и да сж умножатъ „ученитѣ“, хора у насъ, туй не ще разреши, така да се изрази, „умствения пролетариятъ“ — „ученитѣ гладници“, туй нѣщо не ще направи така щото умствения пролетариятъ да изгуби всѣко значение и притязание прѣдъ обществото, но само ще увеличи състязанията между разнитѣ гладници за служби и „доходни мѣста.“ Азъ напр. рѣдко съмъ виждалъ до сега нѣкой момъкъ свършилъ земледѣлческо или занаятчийско училище (не говоря за гимназитѣ) да се залови за една скромна работица, а всѣки глѣда да стане голѣмецъ. Това нѣщо азъ до скоро го считахъ за доволно естествено; но прѣвъ деня си бидохъ поразенъ отъ слѣдующитѣ редове, които прочетохъ въ едно русско списание: „Почти всѣки селянинъ въ Исландия непрѣменно се стрѣми къмъ получаване на учена степенъ, макаръ и твърдѣ рѣдко да извлича полза отъ своята диплома. Като си получи дипломата и се връща въ къщи, той пакъ си се залавя за полската работа, хваща оралото и мотиката, изпълнява работа на коларъ, кираджия и др. т., като не се гнуси отъ никакъвъ занаятъ. „Поразихъ ме тѣзи думи, защото немогъ да си помисля у насъ (макаръ все ми се ще да кажа, ако нѣкой ми възрази, че Исландскитѣ селяни сж по-богати отъ нашитѣ, та нѣматъ нужда да ламтятъ за чинове и служби, все ми се иска да кажъ, че поминѣка у насъ е все полесенъ отъ колкото въ Исландия), когато виждамъ и сега млади хора на гърба на своитѣ бащи по цѣли мѣсеци и цѣла година даже чакатъ държавни служби, когато въпроса не е да хванатъ оралото и мотиката, ами да се заловятъ за частна работа, която би ги направила и по-свободни и по-независими.

„Едно по-широко разбиране на своитѣ нужди, за едно достойно чловѣческо сжществуване, малко повече идеализмъ и по-малко материализмъ, по-малко грижи за материална храна (отъ това ний нѣма да останемъ гладни) и повече за духовна („не хлѣбомъ единимъ живѣе чловѣкъ,“) по-малко себелюбие и повече родолюбие — ето кое би трѣбвало да пожелаемъ да го има у насъ, за да нѣмаме не само „умственъ пролетариятъ,“ но и други бѣдствия, отъ които страда нашето общество.

*) Иена се равни на 5 лева, 16 стот.